

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Antonij Maioragij|| Orationes|| Et Praefa-||tiones

Majoragio, Marcantonio

Monasterii VWestphal., 1599

VD16 ZV 10313

IV. In Pindarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68843)

terpretationem, animi alacritatem & celeritatem,
ad intelligendam mentis acumen: ad ediscendam
na memoriam accommodetis.

IN PINDARVM.

PRAEFATIO IV.

QVAE res in omni vita duae plurimum valent,
Auditores; haec mihi semper maiorem in modum
placuerunt, Amor & Labor. Quarum alter a me mer-
dit & inflammavit ad optimarum artium studia: al-
ter a vero fecit, ut quod cupiebam, aliqua ex parte con-
sequeretur. Amor ad contemplandam virtutis pulchri-
tudinem scientiarumque varietatem me induxit: Labor,
quam putant alij difficilem atque arduam Musarum vi-
am, eam mihi planam atque facilem reddidit. Atque adeo
in hanc mentem me primo induxit sapientissimus Poeta
Virgilius, qui & Amori & Labori vim eandem at-
tribuit. Cum enim in Pastorio Carmine suo iam dis-
cessisset: Omnia vincit Amor: non dubitavit etiam in Ge-
orgicis exclamare: Labor omnia vincit. Deinde, cum
per amoenam Graecorum viret a mihi spatium datum fu-
isset: nihil apud veteres, illos sapientissimos homines,
Amore ac Labore magis celebratum inveni. Sed ex o-
mnibus eorum sententiarum, quae penes sunt innumerabiles,
duae

Eclog. 10.
Lib. 1.

duas mihi eligendas censui, quibus mea ratio melius
 confirmaretur. Quarū altera Menandri est, de Amore: In Heroë.
 Ερω & οὐδὲν ἰσχύει πλέον. Altera Euripidis de La- In Licym-
 bore. Ο πόνος & εὐκλείας πατήρ. Quibus reb. effectum nio.
 est, ut à sapientissimo Senatu nostro Mediolanensi,
 quem honoris & amplitudinis causa nomino, cum iam-
 pridem mihi Latinas literas publicè profitendi provin-
 cia demandata fuisset, hoc tempore dignus existima-
 tus fuerim, cui etiam Græcarum literarum publica
 Professio committeretur. Quare quid mihi homini no-
 uo, vel ad presentis temporis fructum commodius, vel
 ad posteritatis memoriam gloriosius accidere potuis-
 set? Meum est igitur, Auditores, cum in labore & amo-
 re tantas esse commoditates expertus fuerim, vos ad-
 hortari, ut duas has res sic amplectamini, nihil ut ma-
 gis vobis esse cordi videatur: quod & aliàs saepe feci,
 & posthac, quoties sese offert occasio, libentissimè fa-
 ciam. Nunc cum ex Decreto Senatus nostri, quem Or-
 dinem (ut dignus est) tanquam Numen aliquod vene-
 ror, Græcam suam Linguam publicè professurus, red-
 denda mihi ratio est, cur ex omnibus Græcis auctori-
 bus Pindarum potissimum mihi interpretandum ele-
 gerim: ne, si rationem instituti mei non reddidero,
 id sine causa fecisse videar. Mea semper sententia
 fuit, Auditores, boni Professoris officium esse, non ea,
 quæ trita sunt atque vulgata, atque omnibus cognita,
 sed quæ recondita sunt, & non ita multis intellecta,
 ad interpretandum esse sumenda: si modò pulchra
 sint ea, magnamq; audientibus utilitatem allatura.
 Quis enim per publicam viam (quod aiunt) nescitambu-
 lare?

lare? Quis à plurimis iam impressa vestigia sequantur?
 Tentanda via est, per quam non anseres, non u-
 ui, non graculi, sed tantum Musarum aues volare pos-
 sint. Verum inter Græcos Poetas neminem ex prædatis
 esse censeo, qui, cum minus vulgatus sit, quam Pinda-
 rus, vel reconditior em variarum rerum eruditum,
 vel grauiore sententias, vel felicior em vberatorem
 sese contineat: quæ non mea sed doctissimorum homi-
 num sententia est.

Inst. Orat.
 lib. 10. c. 1.

Quis enim Quintiliani testimonium
 & encomium de Pindaro legens, nõ ad eum am-
 dum, legendum, & ediscendum excitetur? Quem non
 moueat his verbis Quintilianus? Nonem verò Lyri-
 rum longè Pindarus Princeps, spiritus magnificentia,
 sententijs, figuris, beatissima rerum verborum copia,
 & velut quodam eloquentia flumine: propter quod
 Horatius eum meritò credidit nemini imitabilem.
 Quid? Horatij carmina quàm in sublime Poetam hunc
 efferunt!

Lib. 4.
 Od. 2.

Pindarum quisquis studet emulari,
 Iule, ceratis ope Dædalea
 Nititur pennis, vitreo daturus
 Nomina ponto.

Monte decurrens velut annis, imbres
 Quem super notas aluere ripas,
 Feruet, immensusq; ruit profundo
 Pindarus ore.

Et quæ sequuntur. Iulius Firmicus ex eius Gene-
 dium Poetam Pindarum appellat. Quid? Græci
 scriptores quanto opere Poetam hunc admirati sunt!
 Nam Philostratus in Imaginibus suis hunc præter ca-
 teros

teros maxime commendat, & propter eius natalem Nymphas ac Deos omnes festum celebrasse scribit. Quinetiam aiunt Pindarum Apollini gratissimum fuisse: quæ opinio, dum adhuc ipse Poëta viueret, tantopere inualuit, vt ab Apollinis sacerdote frequenter in templum ad cœnam vocaretur; & eorum, quæ offerabantur, sic precipiente Oraculo, partem acciperet: quo quid honorificentius aut gloriosius excogitari potest? Ferunt etiam Pana pastorum Deum Pindari hymno, quem in eius laudem conscripserat, tantopere laudatum fuisse, vt in syluis & montibus eum frequentissime concineret. Illud ex Historijs sanè constat, Alexandrum Magnum tantum venerationis huic Poëta tribuisse, vt cum Thebas diriperet, Pindari familiae penatibusq; parcere iuberet: cuius rei Plinius auctor est. Hoc etiam antea Lacedæmonios fecisse, memoriae proditum est: cum enim Thebas expugnassent, Pindari domui familiæq; pepercerunt, quoniam in foribus versum hunc scriptum legerunt:

Plin. Nat. Hist. lib. 7. cap. 29.

Τὸ μὲν ἄριστον τῶν σέγων μὴ γέιη.

Fuit autem Pindarus (vt aliquid de eius vita attingā) Thebanus genere: vnde & Dirceus Cygnus ab Horatio dicitur:

Lib. 4. Od. 2.

Multa Dirceum leuat aura Cygnum.

Est enim Dirce Mons apud Thebas. Pater eius tibicen fuit, qui Scopelinus atque etiam Deiphantus dicebatur. Primum igitur Pindarus patris artem didicit: postea verò cum à patre Lasso Hermionæo, Poëta Lyrico in disciplinam datus fuisset, tanta fuit eius diligentia, atq; diuina vis ingenij, vt non ita multo post Præcepto-

N n s rem

rem ipsum longè superasset: diceret q̄q̄, verissimum illud
esse Prouerbiū: quod apud Gracos vulgò fertur: ἡ μάθησις κρείσσονες διδασκάλων. Tradit Pausanias,
cū Pindarus esset adolescentulus, & Thebis Theophras-
tas iret: aestu meridiano fatigatum, paulū è via durti-
tisse, atque in vmbra quadam obdormuisse: aperuerit
multas, dum dormiret, ad eum accessisse, & eius vi-
mel inseruisse: quares suauissimam eius eloquentiam
portendit. Vnde Poëta quidam Gracus ita Pindarum
alloquitur:

Πίνδαρε, Μουσῶν ἱερὸν εἶμα, καὶ λάλε Σαργῶ.
Floruit eo tempore, quo Xerxes Persarum Rex ma-
gnū illum exercitū in Graciam adduxit, quo tem-
pore etiam Eschylus in scena florebat. Vixit annos
quing, & quinquaginta: vt Suidas auctor est: deinde
cū petisset ab Apolline, vt, quod omnium esset optatum,
sibi daretur: cū esset in Theatro, in gremio pueri, sibi
dilecti, mortuus est. Valerius Maximus, libro nono,
cap. duodecimo, Poëta huius mortem scribit. Multa
quidem Opera scripsit, sed Hymni tantū in quatuor
ludorum genera, Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia su-
persunt: reliqua eius scripta, temporum iniuria interie-
runt. Poëta Lyricus ideo dictus, quod ad lyrā carmina
sua concineret. Nam erat hac apud veteres consue-
tudo (quemadmodum Izacius Tzetzes, Lycophronus
interpres scribit) vt Lyrici Poëta, ad lyrā carmina
sua concinentes, certarent, & chorus quinquaginta
hominum astaret in circulo: victores autem praeui-
co Taurum acciperent. Fuit autem Lyrā Musici in-
strumentum, quae eadem etiam Cithara dicebatur, & a
Gt

Græcis φέρμιγγ. Multum enim decipiuntur illi, qui putant Lyræ à Cythara diuersam esse: propterea quòd vulgò, quæ nostro tempore Lyræ vocatur, ab ea, quam Citharam vocant, longè diuersa videatur. Nam apud antiquos eadem erat omnino Lyræ, quæ Cithara: quod in Opusculo quodam ad Hieronymum Cardanum multum argumentis probamus. Fuerunt autem Lyrici Poætæ celebres nouem, quorum nomina quodam Epigrammate Græco sic exprimuntur:

Ἐκλαγεν ἐκ Θηβῶν μέγα Πίνδαρος, ἔπνεε τερπνὰ
 Ἡδὺ μελιφθόγγῃ Μῦσα Σιμωνίδεω,
 Λάμπη Σιγίχορος τε καὶ Ἰβυκος, ἦν γλυκὺς Ἀλκμάν,
 Λαρά δὲ ἀπὸ σομάτων φθέγγατο Βακχολίδης.
 Πρῶτῳ Ἀνακρείοντι σιωπέσειο, ποικίλα δὲ αὐδᾶς
 Ἀλκᾶ, Ὁ Κύκνω Λέσβι, Ὁ Αἰολίδῃ.
 Ἄνδρῶν δὲ οὐκ ἐνάτη Σαπφῶ πέλει, ἀλλ' ἔρα δὲ νῆϊς
 Ἐν Μῦσῃς, δεκάτῃ Μῦσῃ χαλκῶ γραφέτα.

Hoc Poëtarum genus scribere solebat. Deorum hymnos, victorum in publicis ludis laudes, iuuenum amores, & conuiuia: quod Horatius in Arte Poëtica significat:

Musa dedit fidibus Diuos, puerosq; Deorum,
 Et pugilem victorem, & equum certamine primum,
 Et iuuenum curas, & Libera vina referre.

Sed ad Pindarum nostrum reuertamur, qui suauissimis cantionibus suis victores publicorum certaminum sibi celebrandos sumpsit: Fuerunt autem apud Græcos olim quatuor Ludorum præcipue genera, in quibus propositis præmijs, & cursu, & pugilatu, & luctu, & saltu, & disco certabatur. Primum Ludorum genus

Vide de his
 quatuor
 Ludis Nat.
 Comit.
 Mythol.
 lib. 5. ca. 1.

genus

& seqq. &
Scalig. De
Poëtica.

& genus Olympia dicebantur, (nam apud Græcos horum certaminum nomina numero multitudinis, & neutro genere proferuntur.) ab Olympia civitate cognominata, qua eadem etiam Pisa vocata est, auctore Stephano, apud quam agebantur. Fuerunt autem ab Heracle in honorem Iouis instituta, ut suo loco declaramus, & quinto quoque anno celebrabantur. Victores horum Ludorum Olympionice vocari, & oleastro coronari solebant. Secundum Ludorum genus Pythia vocabantur, sic à Pythonē serpente, quem Apollo interfecerat, appellata. Tradunt Eurlochum Theffalum Amphictyonum ducem, debellatis Cirrhaeis, hos ludos primum apud Delphos instituisse, in Apollinis Pythii honorem: qui quinto quoque anno celebrarentur, quemadmodum etiam Olympia. Sed victores primo coronam esculeam accipiebant: postea vero, succedente tempore, lauream. Sic enim Ovidius Metamorphoseon, libro primo:

Hic iuuenum quicumq; manu pedibusve rotare
Vicerat, esculeæ capiebat frondis honorem.
Nondum laurus erat.

Tertium genus Ludorum vocabantur Nemea, sic à loco, ubi fiebant, dicta. Est enim Nemea regionis Argivorum pars. Celebrabantur autem primo in honorem Archemori pueri, Lycurgi sacerdotis filij, quem serpens interfecerat: & erat funebre certamen, in quo vestibus atratis Iudices induti, de victoribus pronuntiabant. Victores apio viridi coronabantur. Postea vero Hercules, devicto Nemeæo Leone, Ioui sacros, hos ludos esse voluit. Quartum & ultimum Ludorum genus dicta

dicta sunt Isthmia, propterea quod apud Isthmum Corinthium agebantur. Est autem Isthmus, terra quaedam angustia, qua Ionium & Aegeum mare separat. Hi ludi fiebant in honorem Melicertae, seu Palamonis Athamantis filij, quem marimum Deum putabant. Sisyphus Corinthiorum Rex primus hos ludos instituisse dicitur. Corona ex pini victoribus dabatur: & tertio quoque anno ludi renouabantur, quod Nemeorum Oda, sicut Pindarus indicat: licet Plinius aliter sentiat. Extat apud Gracos Epigramma satis egregium Archia Poeta, eius quem defendit Cicerone, in quo quatuor haec Ludorum genera, & in quorum honorem fierent, & qua victoribus essent proposita praemia, breuiter concludit hoc modo:

Plinius
Nat. Hist.
lib. 15. c. 10.

Τέσσαρες εἰσὶν ἀγῶνες ἀν' Ἐλλάδα, τέσσαρις ἰσοίαι
Οἱ δύο μὲν θνητῶν, οἱ δύο δὲ ἀθανάτων
Ζῦδος, Λητοῖδαο, Παλαμῆν, Ἀρχεμόροιο.
Ἀθλα δὲ τῶν, κότιν, μῆλα, σέλινα, πίτυς.

Hac sunt igitur qua Poeta noster Pindarus celebrat: horum certaminum victores summis ad caelum effert laudibus: ac primo loco ponit Olympionicas: secundo qui Pythia vicerunt, tertio qui Nemea, postremo, qui Isthmia. Sed dum patriam cuiusque victoris, originem ciuitatum ac familiarum peruestigat, magnas saepe tenebras & obscuritatem lectoribus offundit. Atque vt in summa dicam: siue res, quas tractat Pindarus, siue locutionem, siue carminum varietatem spectes, magna est in eo difficultas, magna obscuritas. Quae tamen neminem vestrum deterrere debet: cum praesertim tantam sitis vtilitatem ex Pindari lectione

reportaturi, quem ego tam apertè, tam facillè sin-
 terpretaturus, vt etiam literarum Græcarum peritus
 rudes, si modò diligenter audire voluerint, omnia pos-
 sint intelligere. Vos igitur prompto atq; alacri animo
 Poëtam hunc amplectimini, amate, colite: quæ luce,
 Græcorum difficultates, atq; (vt ita dicam) Labyrinthos,
 & Meandros facillè transibitis. Nam si hinc re-
 ctè intellexeritis, reliqui omnes longè faciliore vo-
 bis postea videbuntur. Excitet igitur ille, qui supe-

Epist. fam.
 lib. 3. ep. 9.

rat omnia, virtutis & scientiarum Amor. Nam vt ait
 Cicero) Nihil est, quod amore & studio effici non pos-
 sit. Facite, vt Epicharmi sententiam illam in animo at-
 que in ore semper habeatis:

Τὸν πόνων πωλῶσιν ἡμῖν πάντα τὰ γὰρ ἐστὶν
 Nam si (quod initio dixi) duas has res coniunxerim,
 Amorem (inquam) & Laborem: nihil est, quod quæ-
 quam vestrum dubitet, quin non tantum hinc re-
 tam sit intellecturus: sed etiam breui mul-
 tum in omni disciplinarum genere
 profecturus.